

CUPRINS

CAPITOLUL I. PRELIMINARII	11
Cuvânt-înainte	
Prof. univ. dr. Ioan Chelaru , președintele UJR, președinte de onoare al ASJR, arbitru la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR	11
Cuvânt-înainte	
Prof. univ. dr. em. Brândușa Mariana Ștefănescu , vicepreședinte ASJR, fost vicepreședinte al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR, arbitru (1974-2023)	14
Prefață	
Prof. univ. dr. Ștefan Deaconu , Președintele Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR, membru titular al Academiei de Științe Juridice – ASJR.....	16
Studiu introductiv	
Prof. univ. dr. Marin Voicu , arbitru, președintele Secției de drept internațional și drept comparat a ASJR, membru de onoare al AOSR, fost judecător la ICCJ și la CEDO, profesor asociat la Universitatea de Stat „Ovidius” din Constanța Arbitrajul comercial internațional instituționalizat în România (1953-2023) în peisajul justiției comerciale, la 65 de ani de la adoptarea Convenției ONU – New York, 1958, privind recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine. Retrospective și tendințe în fața digitalizării.....	19
CAPITOLUL II. PLEDOARII ȘI CONTRIBUȚII ASUPRA STĂRII ȘI AFIRMĂRII ARBITRAJULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL ÎN ROMÂNIA	61
A. Studii, articole și comentarii	61
1. Situația actuală a arbitrajului comercial internațional în România, prof. univ. dr. Victor Babiuc și prof. univ. dr. em. Octavian Căpățînă (RDC nr. 6/1993)	61
2. Pagini din trecutul arbitrajului comercial internațional în România, de dr. Ion Băcanu (RDC nr. 10/1999).....	67
3. Amintiri despre profesorul Traian Ionașcu – fondatorul arbitrajului comercial internațional în România, prof. univ. dr. em. Octavian Căpățînă (2003)	70
4. 45 de ani de arbitraj comercial – Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR, dr. Ion Băcanu (RDC nr. 7-8/1998).....	75
5. Cronică succintă privind începuturile arbitrajului comercial internațional în România, de dr. Sorin Popescu	78
6. Hotărârea arbitrală internațională și căile de atac, teza de doctorat la Facultatea de drept a Universității București, 1982, de doctorand Dragoș Alexandru Sitaru	83
7. Convenția arbitrală deficitară, prof. univ. dr. Octavian Căpățînă (RDC nr. 12/1999)	96
8. Hotărârea arbitrală și desființarea ei, prof. univ. dr. Gheorghe Beleiu (RDC nr. 6/1993)	102
9. Legea aplicabilă convențiilor arbitrale în arbitrajul comercial internațional, prof. univ. dr. Viorel Roș (RDC nr. 2/2000)	107
10. Concepția profesorului Viorel Mihai Ciobanu asupra procesului arbitral reflectată în Codul de procedură civilă, cu referire specială la acțiunea în anulare și soluțiile instanței, Cercet. șt. gr. I dr. Gheorghe Buta, Lect. univ. dr. Ioana Veronica Varga	113

11. Arbitrajul pe baza normelor de drept și arbitrajul în echitate, prof. univ. dr. Ion Deleanu, conf. univ. dr. Sergiu Deleanu (RDC nr. 12/2000).....	123
12. Controlul judecătoresc al hotărârilor arbitrale în căile de atac. Doctrină, drept comparat și jurisprudență, prof. Marin Voicu (RRD) nr. 4/2021).....	134
B. Hotărâri arbitrale (1957-1996)	150
1. Lista hotărârilor arbitrale selectate (1957-1996)	150
2. Hotărâri arbitrale (1957-1996) – extrase – redactate de profesorii Traian Ionașcu, Eugen Barasch, Ilie Stoenescu, Savelly Zilberstein, Ion Băcanu, Octavian Căpățînă, Tudor R. Popescu, Brândușa Mariana Ștefănescu, Constantin Stătescu, Gheorghe Beileu	154
CAPITOLUL III. PROTAGONIȘTII ARBITRAJULUI COMERCIAL INTERNAȚIONAL DIN ROMÂNIA	172
A. Fondatorii și precursorii arbitrajului de comerț exterior în România. Comisia de arbitraj de comerț exterior de pe lângă Camera de Comerț	172
1. Dr. Ion Gheorghe Maurer (1953-1960), membru titular al Academiei Române.....	172
2. Prof. univ. dr. doc Traian Ionașcu (1953-1980), membru titular al Academiei Române.....	172
3. Prof. univ. dr. doc. Eugen A. Barasch (1953-1960), membru corespondent al Academiei Române (1963), vicepreședintele Comisiei de arbitraj	172
4. Prof. univ. dr. doc. Ilie Stoenescu (1953-1965), judecător la Tribunalul Suprem – secția civilă.....	172
5. Dr. Ion Nestor (1954-1977), membru corespondent al Academiei Române.....	172
6. Prof. Tudor R. Popescu (1956-1993) – arbitru și președintele Comisiei de arbitraj de comerț exterior, Director UNIDROIT – Roma, membru de onoare al Academiei Române, profesor la Universitatea din București, Facultatea de drept și la ASE.....	172
7. Dr. Ion Băcanu (1967-2015).....	172
8. Prof. univ. dr. Salvador Brădeanu (1962-1993) – Institutul de Cercetări Juridice.....	172
9. Prof. univ. dr. Savelly Zilberstein (1965-1993), Facultatea de drept a Universității din București	172
10. Prof. univ. dr. Constantin Stătescu (1966-1977), fost judecător și președintele Tribunalului Suprem, ministru al justiției, decan al Facultății de drept a Universității din București, Facultatea de drept	172
11. Prof. Ioan P. Filipescu (1965-1993), membru titular al Academiei Române, Universitatea București	172
12. Prof. univ. dr. em. Octavian Căpățînă (1966-2008), Universitatea București, prof. em. al Universității Paris I, Sorbona.....	173
13. Prof. univ. dr. Ion Rucăreanu (1971-1987), licențiat Cambridge – Anglia, ASE.....	173
14. Prof. univ. dr. Gheorghe Beileu (1977-1997), Universitatea București, Facultatea de drept, fost vicepreședinte al Comisiei de arbitraj.....	173
15. Prof. univ. dr. Francis Deak (1975-1993), Universitatea București, Facultatea de drept	173
16. Prof. univ. dr. Yolanda Eminescu (1968-1985), Universitatea București, Facultatea de drept	173
17. Prof. univ. dr. Brândușa Mariana Ștefănescu (1974-2023), ASE București, fost judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția comercială și vicepreședinte a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR.....	173
B. Președinții Camerei de Arbitraj pentru Comerț Exterior (1953-1993) și ai Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR (1993-2023)	173
1. Dr. Ion Gheorghe Maurer (1953-1957).....	173
2. Acad. prof. Traian Ionașcu (1957-1980)	173
3. Constantin Bălăceanu (1962-1965).....	173

4. Acad. prof. univ. Tudor R. Popescu (1980-1993).....	173
5. Prof. univ. dr. Victor Babiuc (1993-2008).....	173
6. Prof. univ. dr. Adrian Severin (2008-2010).....	173
7. Prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu (2010-2012).....	173
8. Bogdan Olteanu (2012-2014).....	173
9. Prof. univ. dr. Viorel Roș (2014-2015).....	173
10. Prof. univ. dr. Ștefan Deaconu (2015-prezent).....	173

C. Performerii jurisdicției arbitrale comerciale – Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR (1953-2023)..... 173

1. Prof. univ. dr. Brândușa Mariana Ștefănescu (1974-2023) – 49 de ani de arbitraj comercial.....	173
2. Dr. Ion Băcanu (1967-2015) – 48 de ani de arbitraj comercial.....	177
3. Dr. Sorin Gheorghe Popescu – (1967-2015) – 48 de ani de arbitraj comercial.....	178
4. Prof. univ. dr. Octavian Căpățînă (1966-2008) – 42 de ani de arbitraj comercial.....	179
5. Acad. prof. univ. dr. Tudor R. Popescu (1954-1993) – 39 de ani de arbitraj comercial.....	186
6. Prof. univ. dr. Șerban Beligrădeanu (1978-1989 și 1993-2018) – 36 de ani de arbitraj comercial.....	187
7. Prof. univ. dr. Salvador Brădeanu (1962-1993) – 31 de ani de arbitraj comercial.....	187
8. Prof. univ. dr. Victor Babiuc (1993-2023) – 30 de ani de arbitraj comercial.....	188
9. Dr. Victor Tănăsescu (1993-2023) – 30 de ani de arbitraj comercial.....	188
10. Prof. univ. dr. Dragoș Alexandru Sitaru (1993-2023) – 30 de ani de arbitraj comercial.....	189
11. Prof. univ. dr. Savelly Zilberstein (1965-1993) – 28 de ani de arbitraj comercial.....	193
12. Acad. prof. univ. dr. Ion P. Filipescu (1965-1993) – 28 de ani de arbitraj comercial.....	194
13. Prof. univ. dr. Grigore Florescu (1993-2021) – 28 de ani de arbitraj comercial.....	194
14. Acad. prof. univ. dr. Traian Ionașcu (1953-1980) – 27 de ani de arbitraj comercial.....	195
15. Prof. univ. dr. Stanciu Cărpenu (1993-2019) – 26 de ani de arbitraj comercial.....	200
16. Prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu (1993-2016) – 23 de ani de arbitraj comercial.....	201
17. Prof. univ. dr. Smaranda Angheni (2003-2023) – 21 de ani de arbitraj comercial.....	202
18. Prof. univ. dr. Viorel Roș (2003-2023) – 20 de ani de arbitraj comercial.....	203

D. Alte personalități din LISTA de arbitrii a Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR (1993-2023)..... 204

1. Prof. univ. dr. h.c. Corneliu Bîrsan, prof. em., Universitatea Sorbona I, Paris, membru corespondent al Academiei Române, membru titular al ASJR, fost judecător la CEDO (1998-2013).....	204
2. Prof. univ. dr. h.c. Liviu Pop, prof. em. al Universității „Babeș Bolyai”, membru corespondent al Academiei Române, membru titular al ASJR.....	204
3. Prof. univ. dr. em. Ion Deleanu – Universitatea „Babeș Bolyai”, autorul Tratatului de procedură civilă, vol. I, II, III/2013, membru post mortem al ASJR.....	204
4. Prof. univ. dr. Flavius Antonius Baias, Universitatea din București, avocat, fost decan al Facultății de drept a Universității din București.....	204
5. Prof. univ. dr. Traian Briciu, Universitatea din București, președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România UNBR, avocat în Baroul București.....	204
6. Prof. univ. dr. Gheorghe Buta – Institutul de Cercetări juridice – ICJ, „Andrei Rădulescu”, avocat, fost președinte al Secției comerciale a ICCJ, vicepreședinte al ASJR.....	204
7. Prof. univ. dr. Ioan Chelaru, președinte de onoare al ASJR, președintele UJR, avocat, fost vicepreședinte al Senatului României și președinte al Comisiei parlamentare de revizuire a Constituției.....	204

8. Prof. univ. dr. Ștefan Deaconu, Universitatea din București, președintele Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR, avocat, membru titular al ASJR, fost președinte al Secției de drept public (2017-2023).....	204
9. Prof. univ. dr. Lucian Mihai, Universitatea din București, fost președinte al Curții Constituționale, avocat	204
10. Prof. univ. dr. Marian Nicolae, Universitatea din București, președintele Secției de drept privat a ASJR.....	204
11. Prof. univ. dr. Dan Oancea, Universitatea din București, Directorul Departamentului de „Drept public”, vicepreședinte UNBR, avocat.....	204
12. Prof. univ. dr. Titus Prescure, Universitatea Transilvania, Brașov, avocat	204
13. Prof. univ. dr. Ioan Schiau, Universitatea Transilvania Brașov, avocat	204
14. Prof. univ. dr. Camelia Toader, Universitatea din București, fost judecător la ICCJ și la Curtea de justiție a Uniunii Europene – CJUE	204
15. Prof. univ. dr. Marin Voicu, Universitatea „Ovidius” din Constanța, fost judecător la ICCJ și CEDO, membru de onoare al AOSR, președintele Secției de drept internațional și drept comparat a ASJR, avocat	204
16. Dr. Călin-Andrei Zamfirescu, fost președinte al UNBR, avocat.....	204
E. Asistenți arbitrali.....	204
1. Alexandra (DIDA) Nestor (1953-1973)	204
2. Mihaela Cozmanciuc (1978-2008) – asistent arbitral șef.....	205
3. Daniela Dominica Pop (1982-1998) – referent și (1998-2023 – asistent arbitral și asistent arbitral șef)	207
4. Ruxandra Chiru (2002-2023 – asistent arbitral și asistent arbitral șef)	208
CAPITOLUL IV. DOCUMENTAR.....	209
1. Acte normative fondatoare și ulterioare ale Comisiei de Arbitraj pentru Comerț Exterior.....	209
1.1. Decretul nr. 495/20 noiembrie 1953 pentru organizarea Camerei de Comerț și a Comisiei de Arbitraj, abrogat prin Decretul nr. 623/1973.....	209
1.2. Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Comisiei de arbitraj de pe lângă Camera de Comerț (M. Of. nr. 49/26 noiembrie 1953).....	209
1.3. H.C.M. nr. 918/15 iunie 1954 privind modificarea art. 25 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Camerei de Comerț a Republicii Populare Române (RPR).....	214
1.4. Decretul nr. 623/1973 privind organizarea Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Socialiste România.....	214
1.5. Decretul nr. 18/1976 al Consiliului de Stat și Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț.....	216
2. Actele normative ale Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR.....	224
2.1. Decretul-Lege nr. 139/1990 pentru organizarea și funcționarea Camerei de Comerț și Industrie din România	224
2.2. Legea nr. 335/2007 (art. 29-30) privind Camerele de Comerț din România.....	224
2.3. Regulamentul de organizare și funcționare al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR (2018).....	225
2.4. Regulile de procedură (2018)	231
2.5. Normele privind taxele arbitrale (2018).....	251

3. Decizia nr. 1/31 ianuarie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – recurs în interesul legii – Capitolul IX, par. 47-95, privind natura juridică a arbitrajului comercial și limitele verificărilor efectuate de instanțele de judecată în aplicarea art. 603 alin. (3) C. pr. civ.	254
4. Acte administrative interne ale Camerei de Comerț și Industrie și ale Comisie de arbitraj de comerț exterior (1953-1980)	259
4.1. Liste de arbitrii (1963-1964).....	259
4.2. Referate, Note interne și Fișa postului.....	260
5. Lucrări despre arbitrajul comercial intern și internațional: monografii, manuale, culegeri de jurisprudență arbitrală (Listă selectivă)	263